

Svampbekämpning i havre i slättbygd

Cecilia Lerenius, Växtskyddscentralen, Skara

Svampangreppen var obetydliga i havren och behandlingarna gav inga merskördar. Det blev inte heller några effekter på rymdvikten eller några fysiologiska effekter på avmognaden och stråstyrkan. Slutsatsen av årets försök blir att bekämpning är olönsam i havre på slätten när försommaren är torr och det inte finns några symtom på sjukdomar vid flaggbladsstadiet. Men fortfarande finns ingen förklaring till varför svamppreparaten bara vissa år ger fysiologiska effekter på grödan.

Svampbehandling av havre i slättbygd undersöktes i sju försök (L15-5010), tre i FiV, ett i ÖSF, ett i Svea, ett i Animaliebältet och ett i

Skåne. Försöken i Animaliebältet och Skåne kasserades. Syftet med försöken var att undersöka effekten av olika preparat, främst strobiluriner, på svampsjukdomar i havre på slätten, dvs där risken för rostsjukdomar är liten. Såväl Amistar, Acanto som Comet är strobiluriner medan Stratego och Delaro (ej registrerat dec. 2008) är en blandning av en strobilurin och en triazol (Tilt respektive Proline). I försöken fanns också ett led med en blandning av Tilt Top och Comet som även är behandlingen i sortförsöken. Dessa behandlingar gjordes vid flaggbladsstadiet (DC 37-39). Vid en senare tidpunkt (DC 65) fanns ett Proline-led (ej registrerat i havre) för att undersöka eventuella effekter på Fusarium och mykotoxiner, detta led ingår också i ett

Tabell 1. Bekämpning av svampsjukdomar i havre i slättbygd, L15-5010, 2008. Tre försök FiV, ett försök ÖSF och 1 försök Svea.

Behandling	Dos kg, l/ha	DC	Skörd och merskörd, kg/ha				
			Ravels- gården St Levene	Kila- gården Skara	Bjertorp Kvänum	Kloster- gården Vreta Kl.	Fransåker Märsta
Obehandlat			7750	4980	6340	6670	6410
Acanto	0,25	39	+210	+150	+50	+20	+210
Amistar	0,25	39	+80	-90	+60	+90	+80
Comet	0,125	39	+170	+10	+30	+70	+210
Comet	0,25	39	+240	0	+200	-120	+20
Delaro	0,4	39	+50	+200	-100	+10	-30
Stratego	0,5	39	+20	-70	-20	-190	+160
Tilt Top+Comet	0,5+0,25	39	+130	-140	-40	+60	+80
Proline	0,6	65	+310	+140	-260	+90	+270
LSD			ns	ns	ns	ns	ns
CV %			3,4	4	3,4	5,3	3,5
PROB			0,84	0,24	0,27	0,96	0,74
Förfrukt			höstvet	korn	havre	korn	korn
Sort			Kerstin	Ivory	Kerstin	Ingeborg	Belinda
Bladfläcksjuka:angrepp blad 2 vid ca DC 75 i obeh led			1,0%	2,2%	0,05%	0,4%	0,0%
Kronrost: angrepp blad 2 vid DC 73-85 i obeh led			0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Län			"R"	"R"	"R"	E	AB

Växtskydd

SLF-projekt. Även preparatens fysiologiska effekter på grödan, direkt eller indirekt via bekämpning av svampsjukdomar, undersöktes genom att grödans grönhet vid avmognaden och stråstyrka graderades.

Svaga angrepp och inga skördeökningar

Havren utvecklades positivt efter regnen i mitten av juli och skörden blev bättre än väntat, 5-8 ton/ha. Behandlingarna gav inte någon statistiskt säker skördeökning i något försök, merskördarna varierade mellan -260 och +310 kg/ha, tabell 1. Behandlingarna hade heller inte någon effekt på kvalitet som t ex rymdvikt, tabell 2.

Angreppen av havrens bladfläcksjuka var mycket små i försöken efter den torra försommaren och utvecklades svagt under säsongen. Vid tidpunkten för bekämpning i flaggbladsstadiet, fanns inga symtom på de fyra översta bladen i något av försöken. Även vid graderingen i slutet av juli var angreppen små, tabell 1 och 2. Mjöldagg, kron-

rost och svartrost uppträdde i något försök, men sent på säsongen och påverkade inte avkastningen.

Vissa år har det varit stora skillnader i avmognad mellan olika behandlingar. Detta gick inte att se i årets försök. Endast i försöket i Märsta fanns vissa skillnader i grödans avmognad vid skörd. Det fanns där en tendens att Delaro-ledet och den sena Proline-behandlingen både hade något grönare strå och något högre vattenhalt vid skörd. Den tydliga förgrönande effekten av Comet som fanns i några försök, framför allt år 2004 och 2005, syntes inte i något av försöken. Det var heller ingen effekt på stråstyrkan (stråbrytningen) i de fem försöken.

Ekonomiska beräkningar redovisas inte eftersom det inte var några signifikanta skillnader i merskörd mellan obehandlat och behandlade led. Eftersom behandlingarna inte gav några merskördar eller kvalitetsförbättringar var det en förlust att bekämpa havren i år.

Tabell 2. Bekämpning av svampsjukdomar i havre i slättbygd, L15-5010, 2008. Medeltal av fem försök i FiV, ÖSF och Svea.

Behandling	Dos kg, l/ha	DC DC	Medel 5 försök					bladfl.sjuka* bl 2 DC 75 % yta	Beställare
			skörd kg/ha	strå- styrka 0-100	rymd- vikt g/l	vatten- halt %			
Obehandlat			6430	65	531	18,4	0,9	Region	
Acanto	0,25	39	+130	64	530	19	0,0	DuPont	
Amistar	0,25	39	+40	65	532	18,5	0,3	Syngenta	
Comet	0,125	39	+100	63	530	18,5	0,0	Reg/Vsc	
Comet	0,25	39	+70	65	532	18,7	0,0	Reg/Vsc	
Delaro	0,4	39	+30	64	533	19	0,1	Bayer	
Stratego	0,5	39	-20	65	530	18,7	0,1	Bayer	
Tilt Top+Comet	0,5+0,25	39	+20	66	531	18,7	0,1	BASF	
Proline	0,6	65	+110	66	531	19,1	0,1	SLF/Reg/Vsc	
LSD			ns	ns	ns	ns	0,5		
CV %			1,7	3,1	0,6	2,1	184		
PROB			0,37	0,36	0,86	0,093	0,019		

* medel 4 försök